

Utan fastighetsskatt får vi mer skadliga skatter

Svenska Dagbladet den 6 maj 2021

Svenska fastighetsägare kan andas ut. Både Stefan Löfven och de borgerliga har lovat att det inte blir någon ny fastighetsskatt. Stefan Löfven lovade på Facebook att "vanligt folk ska aldrig behöva oroa sig för att behöva gå från hus och hem om det område de bor i blir populärt" och Ulf Kristersson och Ebba Busch har lovat att riva upp en eventuell ny fastighetsskatt.

Att frågan om en reform av fastighetsskatten är politiskt död är olycklig. Den fråga man bör ställa sig som väljare är: vad är alternativet till att inte beskatta fastigheter och vilka konsekvenser får det för oss väljare och för svensk ekonomi? Alla skatter, förutom de som korrigerar för att till exempel ren luft och miljö inte prissätts rätt på marknaden, är skadliga. Men vissa skatter är mer skadliga än andra. Skatter i sig är inget vi vill ha utan huvudsyftet med skatter är att de ska finansiera den offentliga verksamheten. Skatterna bör därför tas ut på ett sätt som leder till så få och små skade-verkningar som möjligt. Då blir kakan större och vi kan antingen få in mer skatte-intäkter till samma skattenivå som i dag eller så kan skatterna sänkas utan att skatte-intäkterna minskar. Fastighetsskatten är en mindre skadlig skatt än skatt på arbete, det är den minst skadliga skatten och det är därför vi nationalekonomer vurmar så för fastighets-skatten.

Alternativet till att inte beskatta fastigheter är att beskatta något annat. Vi har höga skatter på arbete i Sverige, vilket gör att det är en stor skillnad mellan det arbetsgivaren betalar för att anställa och vad de anställda får ut, och det innebär att det finns färre jobb. Att vi tar ut mindre i fastighetsskatt än andra länder och förhållandevis mer från skadligare skatter gör att vi är mindre konkurrens-kraftiga. Så frågan är hur man bäst gör avvägningen mellan att beskatta fastigheter eller något annat, till exempel arbete. En skatt på fastigheter drabbar fastighetsägare som i många fall blivit rika på sin fastighet – i vissa fall till och med stenrika (ofta utan egen ansträngning). Skatt på arbete gör att det lönar sig sämre att anstränga sig och arbeta och att det blir färre som har ett jobb att gå till.

Det finns problem med fastighetsskatten. Att ens fastighet ökat i värde betyder inte att man fått mer pengar i fickan till att betala en fastighetsskatt eller att man kan öka sin konsumtion och därför känner sig rikare. Fastighets-skatten var också, innan den reformerades 2008, oförutsägbar och kunde öka kraftigt från ett år till ett annat för att området man bodde i blev populärt. Det finns problem, men dessa problem går att lösa och ansvarsfulla politiker som vill Sverige och svenskarna väl borde fokusera på lösningar till dessa problem snarare än att kasta ut fastighetsskatten och förlita sig på mer skadliga skatter. De flesta andra länder lyckas beskatta fastigheter och till och med öka uttaget från skatten. Varför skulle svenska politiker vara sämre och resignera inför den uppgiften?

Dagens fastighetsavgift är orättvis eftersom de som bor i dyra fastigheter och ofta är höginkomst-tagare betalar mindre i fastighets-avgift som andel av värdet än de som bor i lågt taxerade fastigheter som ofta tjänar mindre. Inget parti som menar allvar med att minska klyftorna i samhället och vill göra något åt det problemet på skattesidan kan undvika att reformera dagens fastighetsavgift.

Fastighetsskattereformen 2008 var olycklig. Det är så mycket svårare att återinföra en skatt än att ta bort en skatt. Men nu är vi här, och vi skulle vara så mycket mer betjänta av politiker som försökte lösa de problem fastighets-skatten har än att kasta bort den. Då skulle Sverige kunna få ett bättre skattesystem där kakan blir större och landet mer konkurrenskraftigt.

Åsa Hansson